

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

Факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв імені Валентини Волошиної

(назва інституту, факультету)

Кафедра дошкільної та початкової освіти

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

 доц. Гусєв С.О.

« 31 08 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ПП 24.4. Спеціальна педагогіка та технології інклюзивного навчання:
диференційоване викладання та стандартизоване оцінювання в інклюзивному класі**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки

бакалавра

(назва ступеня вищої освіти)

галузі знань

01 Освіта / Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

013 Початкова освіта

(код і назва спеціальності)

Спеціалізації

Інклюзивна освіта

(назва спеціалізації)

додаткової спеціалізації/спеціальності

(назва додаткової спеціалізації/спеціальності)

Освітня програма

Початкова освіта. Інклюзивна освіта

(назва освітньої програми)

інститут, факультет Факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв імені Валентини Волошиної

(назва інституту, факультету)

Вінниця – 2020 рік

Робоча програма «Спеціальна педагогіка та технології інклюзивного навчання: диференційоване викладання та стандартизоване оцінювання в інклюзивному класі»
(назва навчальної дисципліни)

для студентів СВО бакалавр за спеціальністю 013 Початкова освіта, спеціалізацією Інклюзивна освіта додатковою спеціалізацією/спеціальністю _____

Мова навчання українська

«27» серпня 2020 р. 11 с.

РОЗРОБНИКИ: Хіля А.В., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

(прізвище, ініціали авторів, їх посади, наукові ступені, вчені звання)

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри дошкільної та початкової освіти
(назва кафедри)

Протокол від «27» серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Голюк О.А.
(ініціали, прізвище)

«27» серпня 2020 р.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії інституту, факультету Факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв імені Валентини Волошиної
(назва інституту, факультету)

Протокол від «27» серпня 2020 р. № 1

Голова НМК _____
(підпис)

Пахальчук Н.О.
(ініціали, прізвище)

27» серпня 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - <u>8</u>	Галузь знань <u>01 Освіта / Педагогіка</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Індивідуальне науково- дослідне завдання <u>не передбачено</u> (назва)	Спеціальність <u>013 Початкова освіта</u> (код і назва) Спеціалізація <u>Інклюзивна освіта</u> (назва) Додаткова спеціалізація/спеціальність _____ (назва) Освітня програма <u>Початкова освіта.</u> <u>Інклюзивна освіта</u> (назва)	РІК ПІДГОТОВКИ	
		- -й	- 2-й
Загальна кількість годин - <u>240</u>		СЕМЕСТР	
		- -й	- 4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 1,6 / 1,8</i> <i>самостійної роботи студента –</i> <i>2,4 / 2,7</i>	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u> <u>початкового рівня</u> <u>(короткого циклу) вищої</u> <u>освіти, здобутої за іншою</u> <u>спеціальністю</u> (назва)	ЛЕКЦІЇ	
		<i>0 годин</i>	<i>6 годин</i>
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		<i>0 годин</i>	<i>8 годин</i>
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ	
		<i>0 годин</i>	<i>2 годин</i>
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
		<i>0 годин</i>	<i>0 годин</i>
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
<i>0 годин</i>	<i>100 годин</i>		
ВИД КОНТРОЛЮ: залік			

ПРИТМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 16,7% і 83,3%.

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Метою викладання вибіркової навчальної дисципліни «Спеціальна педагогіка та технології інклюзивного навчання: диференційоване викладання та стандартизоване оцінювання в інклюзивному класі» є психолого-педагогічній орієнтації студентів на майбутню фахову педагогічну діяльність у закладах з інклюзивною формою навчання, її зміст, специфіку та важливість у сучасному суспільстві, а також розвитку професійних морально-етичних якостей, необхідних для фахового самовдосконалення та саморозвитку майбутнього педагога.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Спеціальна педагогіка та технології інклюзивного навчання: диференційоване викладання та стандартизоване оцінювання в інклюзивному класі» є:

- забезпечити опанування майбутніми вихователями навичками здійснення індивідуального підходу в навчанні й вихованні дітей з інвалідністю;
- забезпечити опанування майбутніми вихователями методами міжособистісної взаємодії з батьками дітей з функціональними обмеженнями;
- сформувані навички диференційованого підходу до розвитку дітей в умовах інклюзивного освітнього простору.

2.3. Компетентності (за освітньо-професійною програмою)

2.3.1. Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

2.3.2. Загальні компетентності

ЗК-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

ЗК-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійнопедагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

ЗК-9. Адаптивна. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.

ЗК-10. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підході до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.

2.3.3. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

ФК-1. Предметна компетентність. Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей.

- ФК-3. Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу в початковій ланці освіти. Складниками педагогічної компетентності є дидактична, виховна, організаційна
- ФК-5. Професійно-комунікативна компетентність. Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з дітьми молодшими школярами, батьками, колегами.

2.4. Програмні результати навчання (за освітньо-професійною програмою)

Знання:

- ПРН-1. Знати і розуміти сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.
- ПРН-3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.
- ПРН-7. Володіти базовими знаннями з гуманітарних та професійно-орієнтованих дисциплін, необхідних для вирішення професійних педагогічних завдань відповідно до освітньо-професійної програми та завдань початкової та спеціальної освіти.

Уміння:

- ПРН-9. Володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи та стратегії їх урахування в процесі навчання, розвитку й виховання учнів.
- ПРН-10. Володіти уміннями організувати ефективно і продуктивно інклюзивне навчання.
- ПРН-13. Проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми, здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання.

Комунікація:

- ПРН-16. Здійснювати комунікацію, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування в процесі вирішення професійно-педагогічних задач.
- ПРН-17. Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.
- ПРН-18. Використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури майбутнього вчителя

Автономія і відповідальність:

- ПРН-19. Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.
- ПРН-20. Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.
- ПРН-21. Створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 240 годин / 8 кредитів ECTS /

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Загальні питання організації навчального процесу в інклюзивному класі

(назва розділу)

ТЕМА 1. Індивідуальна програма розвитку дитини з особливими освітніми потребами – основний документ з організації навчання дитини в інклюзивному освітньому просторі

(назва теми)

- Поняття індивідуальної програми розвитку.
- Цілі та завдання індивідуальної програми розвитку.
- Основні функції індивідуальної програми розвитку.
- Складові індивідуальної програми розвитку.

(інформаційний обсяг теми)

ТЕМА 2. Планування диференційованого викладання. Процес створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими потребами

(назва теми)

- Загальні принципи диференційованого викладання в загальноосвітньому середовищі.
- Проведення комплексної оцінки сильних і слабких сторін дитини.
- Адаптація та модифікація навчального процесу в контексті створення індивідуальної програми розвитку.
- Індивідуальний навчальний план та індивідуальна навчальна програма.
- Професійне співробітництво як складова ефективного впровадження інклюзивного освітнього простору.

(інформаційний обсяг теми)

ТЕМА 3. Методи вивчення та корекції поведінки в контексті диференційованого викладання

(назва теми)

- Класифікація порушень психофізичного розвитку у дітей.
- Методика складання плану позитивного поведінкового втручання.
- Диференційоване навчання дітей з різними особливостями психофізичного розвитку.
- Стратегії підтримки дитини з особливими освітніми потребами.

(інформаційний обсяг теми)

РОЗДІЛ 2. Теоретико-методологічні основи диференційованого викладання в інклюзивному класі

(назва розділу)

ТЕМА 1. Діагностування та стандартизоване оцінювання в диференційованому навчанні дітей з особливими освітніми потребами

(назва теми)

- Етапи впровадження диференційованого викладання в щоденну практику.
- Реалізація підходів диференційованого викладання в інклюзивному класі.
- Планування та аналіз уроків.
- Загальні принципи психолого-педагогічного вивчення дітей з особливими освітніми потребами.
- Технології самооцінки професійного розвитку педагогів.

(інформаційний обсяг теми)

ТЕМА 2. Критерії оцінювання досягнень учнів початкових класів з особливими освітніми потребами, які навчаються у загальноосвітніх школах в умовах інклюзії

(назва теми)

- Контроль й оцінювання навчальних досягнень учнів в інклюзивному класі.
- Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі.
- Технології арт-педагогіки та арт-терапії в індивідуальному оцінюванні навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі.

(інформаційний обсяг теми)

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІНД	С.Р.		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІНД	С.Р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1. Загальні питання організації навчального процесу в інклюзивному класі												
Тема 1. Індивідуальна програма розвитку дитини з особливими освітніми потребами – основний документ з організації навчання дитини в інклюзивному освітньому просторі	82	2	4	4	0	30	0	0	0	0	0	0
Тема 2. Планування диференційованого викладання. Процес створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими потребами					0	20	0	0	0	0	0	
Тема 3. Методи вивчення та корекції поведінки в контексті диференційованого викладання					0	20	0	0	0	0	0	
Разом за розділом 1	82	4	4	4	0	70	0	0	0	0	0	0
РОЗДІЛ 2. Теоретико-методологічні основи диференційованого викладання в інклюзивному класі												
Тема 1. Діагностування та стандартизоване оцінювання в диференційованому навчанні дітей з особливими освітніми потребами	38	2	4	2	0	18	0	0	0	0	0	0
Тема 2. Критерії оцінювання досягнень учнів початкових класів з особливими освітніми потребами, які навчаються у загальноосвітніх школах в умовах інклюзії					0	12	0	0	0	0	0	
Разом за розділом 2	38	2	4	2	0	30	0	0	0	0	0	0
УСЬОГО ГОДИН	120	6	8	6	0	100	0	0	0	0	0	0

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1.	Загальні питання організації навчального процесу в інклюзивному класі	0	4
2.	Теоретико-методологічні основи диференційованого викладання в інклюзивному класі	0	4
УСЬОГО ГОДИН		0	8

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1.	Загальні питання організації навчального процесу в інклюзивному класі	0	4
2.	Теоретико-методологічні основи диференційованого викладання в інклюзивному класі	0	2
УСЬОГО ГОДИН		0	6

7. Теми індивідуальних занять

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1.	Індивідуальна програма розвитку дитини з особливими освітніми потребами – основний документ з організації навчання дитини в інклюзивному освітньому просторі	0	30
2.	Планування диференційованого викладання. Процес створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими потребами	0	20
3.	Методи вивчення та корекції поведінки в контексті диференційованого викладання	0	20
4.	Діагностування та стандартизоване оцінювання в диференційованому навчанні дітей з особливими освітніми потребами	0	18
5.	Критерії оцінювання досягнень учнів початкових класів з особливими освітніми потребами, які навчаються у загальноосвітніх школах в умовах інклюзії	0	12
УСЬОГО ГОДИН		0	0

9. Індивідуальні завдання

10. Методи та технології навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання. Зокрема, пояснювально-ілюстративний та частково-пошуковий (евристичний) методи, активні методи навчання.

При викладанні навчальної дисципліни використовуються різноманітні технології навчання – як традиційні, так і сучасні (особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні тощо). При цьому навчання є студентсько-центрованим та здійснюється через активну практичну діяльність. Зокрема, для активізації освітнього процесу передбачено застосування проблемних лекцій, ділових ігор, занять-дискусій тощо.

Лекції органічно поєднуються не лише з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо. При цьому в освітньому процесі передбачено використання спеціальних методів, більш характерних для науково-дослідної роботи – експертного оцінювання, ранжирування, систематизації, екстраполяції,

«мозкового штурму», навчальних дискусій, інтерактивних методів навчання, тренінгових вправ тощо. В багатьох випадках такі методи є найбільш оптимальними для розв'язання конкретних навчальних завдань.

11. Критерії та методи оцінювання

Методи оцінювання: увесь перелік письмових, усних та практичних тестів/екзаменів, проєктів, презентацій, портфоліо тощо, які використовуються для оцінювання успішності особи, яка навчається, і визнання досягнення результатів навчання освітнього компонента.

В межах дисципліни передбачено перезарахування балів за теми, отриманих студентом за результатами участі у різних формах (інституційних, дистанційних, дуальних) і видах (семінари, практикуми, тренінги, вебінари, майстер-класи тощо) неформальної освіти в межах тематики курсів.

Поточний контроль проводиться на усіх видах аудиторних занять (лекції, практичні, індивідуальні, лабораторні заняття), а також оцінюється самостійна робота, у тому числі й індивідуальні завдання, з кожної теми.

Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується такими методами: усного і письмового опитування, виступів на практичних заняттях, підготовка та демонстрація презентацій, портфоліо тощо, проведення контрольних робіт, колоквиумів та інше.

Поточний контроль виконання самостійної роботи, в тому числі й індивідуальних завдань, здійснюється за усіма темами.

Форми здійснення поточного контролю та кількість балів за кожен форму визначаються викладачем.

Методи підсумкового оцінювання: усний, письмовий, тестовий залік.

На підсумковий (семестровий) контроль – залік відводиться 20 балів.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь студентів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень студента
<p style="text-align: center;">А 90-100 балів ВІДМІННО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності.</p> <p>Студент проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання.</p> <p>Студент спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення.</p> <p>Студент проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.</p>	<p style="text-align: center;">ВИСОКИЙ</p>

В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні.</p> <p>Студент володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь.</p> <p>Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.</p>	ВИСОКИЙ
С 75-79 балів ДОБРЕ	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях.</p> <p>Студент усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком.</p> <p>Студент спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.</p>	ДОСТАТНИЙ
Д 60-79 балів ДОБРЕ	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність студентів є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.</p>	ЗАДОВІЛЬНИЙ
Е 50-59 балів ДОСТАТНЬО	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.</p>	НИЗЬКИЙ
Фх 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.</p>	НЕЗАДОВІЛЬНО
Ф 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.</p>	

12. Розподіл балів, які отримують студенти

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА											Підсумков а контроль (залік)	Загальна кількість
РОЗДІЛ 1 – 60 балів						РОЗДІЛ 2 – 20 балів						
Т1		Т2		Т3		Т4		Т5		Контроль на робота		
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.			
10	8	10	6	20	6	6		6		8	20	100

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики
90-100	A	ВІДМІННО

80-89	В	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	С	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

13. Методичне забезпечення

1. опорні конспекти лекцій;
2. презентаційні матеріали;
3. підручники та навчальні посібники;
4. навчально-методичні посібники;
5. робоча навчальна програма;
6. збірка електронних тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
7. засоби підсумкового контролю (комплект електронних засобів для підсумкового контролю).

14. Рекомендована література

Основна

1. Діти з особливими потребами в школі : Психолого-педагогічний супровід / О. Романова та ін. – Київ : Шк. світ, 2011. – 128 с.
2. Інвалідність та суспільство : навчально-методичний посібник / [за заг. редакцією Л. Ю. Байди, О. В. Красюкової-Еннс]. – Київ, 2012. – 216 с.
3. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи : [монографія] / А. Колупаєва. – Київ : «Самміт-Книга», 2009. – 272 с.
4. Лорман Т. Сім стовпів підтримки інклюзивної освіти / Т. Лорман // Дефектологія. Особлива дитина : навчання та виховання. – 2010. – №3 – С. 3-11.
5. Основи інклюзивної освіти : навчально-методичний посібник / за заг. ред. Колупаєвої А. А. – Київ : « А. С. К. », 2012. – 308 с. 11.
6. Хіля А.В. Арт-терапія у системі засобів виховання ціннісного ставлення до життя у дітей та молоді з функціональними обмеженнями: Методичні матеріали. Частина перша / А.В. Хіля. – Вінниця, ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. – 252 с.

Додаткова

1. Софій Н., Найда Ю. Діти з особливими освітніми потребами / Н. Софій, Ю. Найда [Електронний журнал] / Режим доступу : Середня освіта. Виховання // osvita.ua/school/upbring/1555. – Назва з екрану.
2. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями : навч.-метод. посіб. для соціальних працівників та соціальних педагогів / за ред. проф. А. Й. Капської. – Київ : ДЦССМ, 2003. – 168 с.
3. Хіля А. В. Актуальні проблеми організації навчально-виховного процесу у школі I-III ступенів в контексті реалізації ідей інклюзивної освіти / А. В. Хіля // Традиції та інновації в практиці початкової школи : збірник наукових праць – Сімферополь : КПУ, 2012. – С. 93-97.
4. Хіля А. В. Актуальные вопросы инклюзивного обучения в Украине / А. В. Хиль // Recenzuojamastestinis mokslo straipsniu rinkinys. Socialinis ugdimas: postmodernios visuomenes issukiai vaiku ir jaunimo socializacijai – VII. – Vilnius, BMK LEIDYKLA, 2014. – 53-57.
5. Children: The Me Book by O. Ivar Lovaas. Department of Psychology University of California, Los Angeles, 1981. – 205 p.

15. Інформаційні ресурси

1. www.ispukr.org.ua – сайт Інституту спеціальної педагогіки НАПН України
2. www.mon.gov.ua/ - Міністерство освіти і науки України - офіційний сайт
3. www.ussf.kiev.ua/ieeditions/ – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»